

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 14 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4429

Erste Brünner Maschinen-Fabriks-Gesellschaft, Brno, Čehoslovačka.

Višestupna parna turbina visokog pritiska ili gasna turbina.

Prijava od 19. septembra 1924.

Važi od 1. avgusta 1925.

Traženo pravo prvenstva od 9. oktobra 1923. (Austrija).

Predmet je pronalaska višestupna parna turbina visokog pritiska ili gasna turbina kod koje se novina u suštini sastoji u tome, što prečnici turbinskih stupnjeva dela za visoki pritisak postepeno ili u grupi rastu na delu niskog pritiska tako, da ni u jednom stupnju vrednost $u^2 \gamma$ ne prelazi vrednost 120.000. U ovom obrascu **u** označava obimnu brzinu rotora u m/sec, i γ specifičnu težinu pare u dotičnom stupnju. Kod dosad poznatih turbin ova je vrednost, naročito u delu visokog pritiska, znatno veća nego gore označena i iznosi u velikoj većini slučajeva nekoliko puta više.

Nacrt pokazuje pronalazak u dva prima-re izvođenja. Kod primera izvođenja po sl. 1 prečnici rotora, **b**, **c**, **d** rastu u grupi, dok kod primera izvođenja po sl. 2 prečnici pojedinih rotora rastu postepeno počev od dela za visoki pritisak ka delu za niski pritisak. Pri tom se mogu, kao što je poznato, točkovi graditi iscelo sa vratilom a ili na podesan način utvrditi na vratilu. Delovi za visoki, srednji i niski pritisak mogu se smestiti u jednom oklopnu ili u odvojenim poklopima.

Pronalazak pruža ekonomsku korist, što se gubitci kompresije smanjuju na najmanju moguću meru, što je od vrlo velike važnosti za turbine visokog pritiska, jer

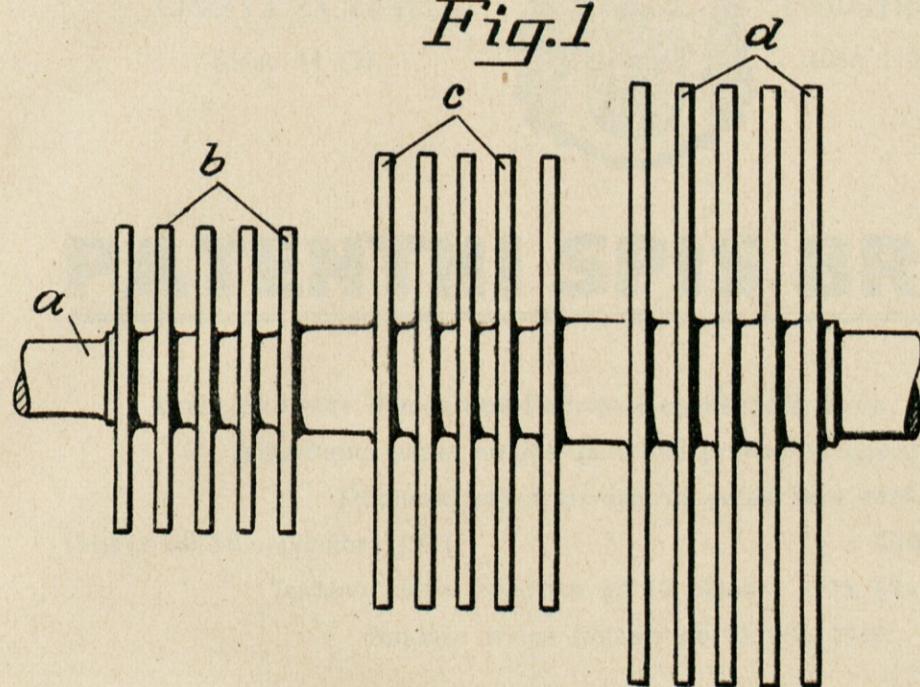
štetna kompresija koja protiv dejstvuje ekspanziji u obrtnom turbinskom stupnju zavis od veličine obimne brzine i specifične težine pogonog sredstva koje se iskorišćuje u dotičnom stupnju. Štetno dejstvo kompresije raste ovde sa četvrtim stepenom obimne brzine i linearno sa specifičnom težinom. Konstatovano je, da gubitci koji dejstvuju protiv energije, ostaju srazmerno mali ako vrednost $u^2 \gamma$ ne prelazi 120.000. Onda ne ostaje štetno kompresiono dejstvo srazmerno malo, već se dobijaju vrlo povoljni radni uslovi za preobraćanje kretne energije u mehaničku u turbinskim stupnjevima. Kod dosadanjih izvođenja nisu ove okolnosti uzete u obzir te su naročito zbog velike obimne brzine veliki gubitci usled kompresije. Time što se gubitci redukuje na konstantnu najmanju meru, održava se stepen dejstva turbine visokim.

Patentni zahtev:

Višestupna parna turbina za visoki pritisak ili gasna turbina, naznačena time, što prečnici stupnjeva počev od dela za visoki pritisak pa idući ka delu niskog pritiska rastu postepeno ili u grupi, tako da ni u jednom stupnju vrednost $u^2 \gamma$ ne prelazi iznos od 120.000. m/s.

Fig. 1

Fig. 2

